

เครื่องจักสาน จาก ไม้

ไม้ เป็นวัตถุดิบจาก เป็นวัสดุสำหรับทำเครื่องจักสาน จักสานที่นิยมใช้และผลิตกัน หลายพันธุ์มีคุณสมบัติเหมาะสมที่ ประเทศและไม้ที่นำมาทำเครื่องจัก ไม้ข้าวหลาม เป็นต้น

ธรรมชาติที่มีคุณสมบัติเหมาะสม ที่จะนำมาแปรรูป มากที่สุด จึงเห็นได้ว่า เครื่องจักสานไม้ ไม้ เป็นเครื่อง แพร่หลายในภูมิภาคเอเชีย เฉพาะ ประเทศไทยนั้น ไม้ จะนำมาทำเครื่องจักสาน กระจายอยู่ในทุกภาคของ สานได้ดีมีหลายพันธุ์ ได้แก่ ไม้สีสุก ไม้รวก ไม้เอี้ยะ

ไม้พรรณไม้ชนิด *Bambusa spp.* ในวงศ์ *Poaceae* เป็นกอลำต้น สูงเป็นปล้องๆ มีหลายชนิด แต่ละ ชนิดมีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะนำมาใช้ทำเครื่องจักสานแตกต่างกันไป เช่น

- ไม้สีสุก (*Bambusa blumeana* Schult.)

ขึ้นทั่วไปตามหัวไร่ปลายนาทุกภาคของประเทศ แต่พบมากในภาคกลางและภาคใต้ ชอบดินเหนียวปนทรายหรือดินร่วนในที่ราบต่ำๆ ตามริมแม่น้ำลำคลอง ไม้ชนิดนี้ ก่อกันว่ามาจากหมู่เกาะชวา สุมาตรา และบอร์เนียว ลำมีสีออกเหลือง จึงเรียกว่าไม้สีสุก เป็นไม้ที่มีลำสูงใหญ่ ไม้ชนิดนี้ใช้ ประโยชน์ได้หลายอย่าง ชาวบ้านจึงมักปลูกไว้เป็นรั้วบ้านเพื่อ ช่วยกำบังลม และนำหน่อมาเป็นอาหาร นำต้นมาใช้ประโยชน์ต่างๆ เช่น ทำพะอง บันได และทำเครื่องจักสานนานาชนิด

- ไม้รวก (*Thyrsostachys siamensis* Gamble)

เป็น ไม้ที่กระจายพันธุ์ตามธรรมชาติในบริเวณประเทศพม่า จึงพบไม้ชนิดนี้มากในบริเวณภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันตกบริเวณจังหวัดกาญจนบุรี ไม้รวก เป็นไม้ที่มีความ สวยงามเป็นกอชิดทึบ พุ่มเตี้ย ลำต้นเล็กและเปลา สูงประมาณ 2-7 เมตร มีกิ่งเล็กๆ ไม้รวกเป็นไม้ที่ใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง เช่น ปลูกตกแต่งบริเวณบ้าน ทำรั้ว ใช้เป็นวัสดุประกอบการก่อสร้าง การประมง ทำเชื้อกระดาษ และใช้ทำเครื่องจักสาน

- ไม้เอี้ยะ (*Cephalostachyum virgatum* Kurz)

เป็นไม้ที่รู้จักกันดีในภาคเหนือ ขึ้นทั่วไปในบริเวณป่าดงดิบหรือป่าผสมผลัดใบที่มีไม้สักเฉพาะตามริมห้วยต่างๆ ลักษณะเด่นของไม้ชนิดนี้คือ เนื้อลำบางมากตั้งแต่โคนถึงยอด มี ขนาดปล้องยาวมากประมาณ 50-70 เซนติเมตร สูงประมาณ 18 เมตร ไม้เอี้ยะเป็นไม้ขนาดย่อมลำเรียวยาวเปลา ชาวบ้านในภาคเหนือนิยมนำมาทำฝาบ้าน เครื่องมือจับปลา กระบอไต้ น้ำ และเครื่องจักสาน

- ไม้ข้าวหลาม (*Cephalostachyum pergracile* Munro)

มีมากในบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ขึ้นกระจายเป็นกลุ่มๆ ในป่าผสมผลัดใบ ชื่อพื้นเมืองอาจเรียก ไม้ข้าวหลาม ไม้ป้าง เป็นไม้ขนาดกลาง ชู ลำสวยงาม กอไม่แน่นจนเกินไป ลำต้นตรงสีเขียวทึบ เนื้อบาง ไม้ชนิดนี้ใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง ตั้งแต่ใช้เผาข้าวหลาม และเครื่องจักสาน ใช้ก่อสร้างบ้านเรือน ทำฟาก ฝา เพดานบ้าน ทำโรงเรือนสำหรับเลี้ยงสัตว์จนถึงนำไปทำเป็นตะแกรงแทนเหล็กสำหรับยึดคอนกรีตในงานก่อสร้าง

